

Seminarets regi havde mere end sædvanlig indflydelse på forløbet. Sivert Langholm måtte overlade til Francis Sejersted at forsvare et standpunkt, fordi han selv blev søsyg. En truende grundstødning afbrød en ellers højvidenskabelig diskussion, og seminaret måtte rent ud afbrydes på grund af stormvejr på Vänern. Således bekræftedes ligheden mellem faget historie og Paris' byåben.

Henrik S. Nissen

Specialregistraturer. Afregninger med statsleverandører fra det 17. århundrede. Rigsarkivets 1. afdeling, København 1980. Stencilret, 224 s.

Registraturen dækker et særdeles væsentligt kildemateriale til Danmarks økonomiske historie i det 17. århundrede, nemlig afregningerne vedrørende privatpersoners fordringer på kronen for levering af vare- og tjenesteydelser. Det egentlige grundlag for den er William Christensens omfattende seddelregistratur fra 1890'erne, der dog på væsentlige punkter blev suppleret og revideret, da nuværende museumsinspektør Steffen Heiberg i 1976 var vikaransat i Rigsarkivet. Heiberg har forberedt det reviderede seddelmateriale til trykning og tillige forsynet registraturen med en glimrende pædagogisk indledning, der kort præsenterer materialet og dets forskningsmæssige muligheder, giver relevante litteraturhenvisninger og rummer vejledning ved bestilling af arkivalierne. Selve registraturen er ordnet alfabetisk efter fordringshavernes efternavne med en kort beskrivelse af fordringernes datering og karakter.

Den praktiske og præcise udformning gør registraturen til et fremragende hjælpemiddel, ikke mindst for en bruger, der – som undertegnede – af geografiske grunde er afskåret fra uden videre at benytte seddelregistraturerne på Rigsarkivets læsesal.

Knud J. V. Jespersen

Thelma Jexlev: Lensregnskaberne – en oversigt. Lokalhistorisk afdeling. København 1978, 230 s. Kr. 88,65.

Ved siden af Kancelliets brevbøger rummer lensregnskaberne det rigeste materiale til belysning af Danmarks indre forhold mellem Reformationen og Enevælden. Centrale arbejder indenfor dansk finans- og forvaltningshistorie af Hans H. Fusing, C. Rise Hansen, Jens Engberg og flere andre er baserede på lensregnskaberne eller materiale indeholdt i disse. Derimod har relativt få udnyttet det righoldige lokal- og alment kulturhistoriske stof, regnskaberne rummer, og det skønt Thomas B. Bang for mere end tres år siden med velvalgte eksempler demonstrerede regnskabernes muligheder i så henseende. Årsagerne hertil er givetvis flere, men det kan med rette formodes, at manglen på en trykt registratur har begrænset ikke mindst lokalhistorikere og især folk fra provinsens lyst og muligheder for at give sig i kast med regnskaberne. I forbindelse med den for tiden pågående ompakning af regnskaberne har Rigsarkivet ganske vist planer om en detaljeret trykt registratur i fire bind, men med de forhåndenværende knappe midler er det næppe et projekt, man skal forvente iværksat endsige afsluttet foreløbig. Det må derfor hilses med glæde, at Thelma Jexlev med bistand af Susanne Krogh Bender på grundlag af Rigsarkivets seddelregistratur har udarbejdet en oversigt over de i Rigsarkivet beroende regnskaber. Oversigten blev bragt som »feuilleton« i *Fortid og Nutid* XV–XVI 1974 og 1976. Imidlertid har Lokalhistorisk afdeling ved Københavns Universitets Historiske Institut